

ŠIBENSKI GLASNIK

List za vijesti, vojne naredbe i općinske naputke

Cijena Kuna 1.

Izlazi utorkom, četvrtkom i subotom

Lit. — 40

Njemački vojnici ponovo uniše smiješak u selo!

(Vojnička glumačka družina pred bosanskim brdskim pučanstvom).

Od vremena, od kojeg otpočese u bosanskim planinama terorističke akcije bandita, nestalo je iz sela P. svake radosti. Pljačka, ubijstvo i krvava djela su umjesto ove uvedeni. Veliki dio sela bio je srušen, u ostalim skrovištima stanovaše tjednima divlje horde sa njihovim teglećim životinjama. Mnogi ljudi iz sela pobjegoše ta da noću i u magli preko brda da se stave pod njemačku zaštitu, drugi su bili odvučeni a samo malo njih je ostalo. Istom kad je crvena sablast bila istjerana iz sela od njemačkih oružanih snaga, pomalo su se vraćali ovi razbjegli ljudi iz šuma i pješačili iz daljine te našli svoje spaljene ili opljačkane kolibe. Uprkos tome ovi ipak bijahu radosni da se nalaze na svom ognjištu.

U ovo teško pogodeno selo došla je nedavno jedna, od jedne divizije vlastitim snagama obrazovana, glumačka družina od devet članova, u vojničkim kaputima, da bi drugovima, u najzabačenijim bosanskim brdskim pustošima, donijeli svojim prikazivanjima malo promjene i rasonode k njihovoj teškoj službi. U nastavku ovima bila je priređena i jedna predstava za civilno pučanstvo koje je pripadajućem Mjesnom Zapovjedništvu i glumačkoj skupini bilo veoma zahvalno. Djevojke i žene obukoše ponovo po prvi put svoje svečane haljine. Bog zna od kuda su na jednom iskrsnule istom isprana svilena bluza lijepo ukrašene cipele i crvenilo na usnama. Svakako ovo se videlo.

A cvijeće u kosi seoskih ljepotica kadkada bi slabo pristajalo k ovim otvrdjelim crtama lica koje izgledaše da su potvrda njihove mlade, nesalomljive životne volje, nakon tvrdih udaraca sudbine: U napola porušenju i bez prozora stojećoj dvorani vladalaše još uvijek tužna, ona ista tišina koja se ovih dana slegla i vani nad selom otkada je nesreća zadesila ovaj kraj. Duboko rastužena lica se razvedriše i poslije dugog vremena po prvi put je ponovo unesen smiješak u selo.

Uništeno 76 neprijateljskih oklopnih kola

U južnoj Italiji samo mjesne borbe

Iz glavnog stana Vodje Reicha, 21. rujna 1943.

Vrhovno zapovjedništvo oružanih snaga javlja:

Sjeverno od Azovskog mora, istočno od srednjeg Dnjepra, na Desni i u prostoru od Smolenska vodile su naše čete teške obrambene borbe protiv jakih pješadijskih i oklopnih snaga. U otkretu jednog armijskog korpusa bili su uništeni 76 oklopnih kola iz jednog neprijateljskog odreda koji se sastojao iz sto oklopnih

jedinica. U borbama sjeverno od Azovskog mora naročito su se istakli franška 18. i donjosaska 111. pješadijska divizija.

Iz južne Italije javlja se samo o mjesnoj borbenoj djelatnosti u otkretima Salerna i Potence. Više neprijateljskih napada bili su ovdje odbiveni.

Tokom prošle noći nadlijetalo je nekoliko neprijateljskih zrakoplova za uznemiravanje područje Reicha i bacile pojedinačno bombe koje su prouzrokovale samo neznatne štete.

Na istočnom ratištu skršeni jaki napadaji

Osujeđene namjere pobunjenika u ist. Veneciji, Istri i Sloveniji

Iz glavnog stana Vodje Reicha, 22. rujna 1943.

Vrhovno zapovjedništvo oružanih snaga javlja:

Na istočnom bojištu neprijateljski napadaji učestali su i jučer sa težištem u prostorima Poltava, Roslawla i Smolenska. Neprijateljski napadaji prodora koji su bili sa jakim snagama izvedeni ostali su bezuspješni. U vodama Nodkapsa srušise njemački lovački i rušilački odredi skupa sa brodom obranom jednog konvoja, 21 sovjetski zrakoplov od 38 neprijateljskih aparata. Na južnom italijanskom bojištu bilo je samo mjesna borbeno djelatnost. Slovenski pobunjenici skupa sa italijanskim komunistima i banditskim grupama iz Hrvatske pokušali su u istočnom dijelu Venecije, u Istri i u Sloveniji, koristeći se Badoglievim izdajstvom, prigrabiti vlast. Njemačke čete potpomognute od nacionalnih-fašističkih jedinica i dobrovoljačkog stanovništva ovog kraja zaposjeli su najvažnija mjesta i saobraćajna središta i nalaze u napadu protiv ovih plačkajućih i pustojećih ustanika. U prostoru Sredozemnog mora napalo je zrakoplovstvo u više navrata sa dobrim uspjehom, aerodrome, neprijateljske kolone i položaje te uništise 2 brza čamca. Kod Gibraltara potopile su naše podmornice 3 neprijateljska razarača, torpedovale su jedan jako osiguran brod-hla-

dionica i uništise jedan neprijateljski teretni jedrenjak i jedan neprij. zrakoplov. U Tirenskom moru potopile su jedinice ratne mornarice, jedan neprijatelju izručeni parobrod Badoglieve vlade, od 14.500 Brt i oštetivši jedan drugi veliki brod kao i jedan minopolagač i 1 malo ratno vozilo. U Egejskom moru uništise jedan lovac podmornica, u britanskoj službi nalazeću, podmornicu „Kasonis“ i djelovi posade bili su privedeni kao zarobljenici. U toku prošle noći napali su brzi njemački borbeni zrakoplovi pojedinačne ciljeve u južnoj Engleskoj. Pri slobodnom lovu nad Atlantikom je bila oborena jedna britanska velika zračna lađa.

Kratke vijesti iz svijeta

Vojničke vijesti:

Istočno od Dnjepra imali su sovjeti teških gubitaka u ljudstvu i materijalu. Zrakoplovstvo je pomagalo napade na neprijateljski kopnene jedinice i uništise neprijateljsku koncentraciju četa i više oklopnih kola. Svi daljni sovjetski pokušaji prodora bili su neuspješni.

Političke vijesti:

Ankara. Prema pisanju jednog ankarskog lista Negus-car Abesinije, zatražio je u Washingtonu da mu se izruči maršal Badoglio. Badoglio je bio u Abesinskom ratu zapovjednik jedne talijanske vojničke formacije.

Tvorničari glasina su na djelu

Tko u današnjim vremenima punim borbe i protivnosti sam ne posjeduje zdravu moć prosuđivanja i otvoreno oko, uvijek će padati u stupicu tvorničara glasina.

Na bezumnike i na nenaobražene, koji sami ne posjeduju nikakve moći prosuđivanja, računaju ovi tvorničari glasina, jer drugi im ipak sve ne vjeruju. Nažalost uvijek se nailazi na takve duhovne bijednike koji sami najveću glupost vjeruju i dalje prepričavaju. Svim Šibenčanima je još u svježem sjećanju, ono što su Boljševici, pred ulazak prvih vojnika u grad, prepričavali o Njemcima: Njemci bi sve uništili i poubijali, neka se spasi ono što se spasiti može, pred ljutim Njemcima. Zar se ne sijećate više kako su čak javno trčali od kuće do kuće i one kolebajuće, koji, na temelju svojih vlastitih zdravih razmišljanja, ovo nisu htjeli vjerovati, odvukli u bijegu pred njemačkim vojnicima.

Gdje su danas svi oni, koji su onda povjerovali ovoj glasini i pobjegli iz grada? Da, neki su se vratili šutljivo i potišteno, jer su vidjeli, da njemački vojnici nisu ni izdaleka tako zli ljudi kako im je uvijek bilo prepričavano od boljševističkih tvorničara glasina. Mnogi ljudi još uvijek griješe i uskoro će se gorko kajati u koliko to već odavno nije slučaj. Pa zašto su zapravo Boljševici proširili ovu glasinu o ljutitim Njemcima? Razlog je svakomu vidljiv na dlanu: Sami crveni prikupljački bubanj nije bio dovoljan da bi prikupio veći broj ljudi u redove šumskih razbojnika i stoga su njemačke oružane snage prikazali u vidu nekog strašila da bi na ovaj način pridobili u svoje redove lakovjernike i bezumnike. A šta je posljedica ovim lakomislenima? Da li su ovi ljudi mirno ostali u gradu i da nisu povjerovali onim jezovitim bajkama, mogli bi sigurni i mirni odati se svojem radu. Svakako tamo, gdje se nalaze banditi, tamo će biti nemilosrdno upotrebljen njemački mač. Tko ide sa banditima djeliće, prije ili poslije, sa njima — sudbinu: temeljito uništenje. To je primjer, kako glasine sudbonosno mogu djelovati.

Ako danas kruže kakve druge glasine koje govore o nekom zauzeću Splita od strane partizana — i t. d., onda neka bude jasno, svima onima, koji vjeruju i ovakve glasine šire, šta će postići i šta se od toga može steći.

Gradani pomozite postradale obitelji!

U našem gradu imamo svu silu neimućnih građana i onih, koji su usljed progona sa strane bivših vlasti teže nastradali: Općina, u današnjem stanju u kojem se nalazi, ne može svima priskočiti u pomoć, tu mora da zahvati i ono građanstvo, većim imetkom.

Imamo u gradu svu silu takovih obitelji kojima je hranitelj bio do nedavna daleko u internaciji, internirane su bile čak čitave obitelji i to na prijavu nesavjesnih ljudi iz lične mržnje, ili sitne svade. Te su obitelji potrebite i obzira i pomoći! Tu su pozvani u prvom redu njihovi susjedi da im priskoče u pomoć, da svojim ličnim prijateljskim posredovanjem i pomoći iskažu tim nastradalim obiteljima i građansku solidarnost za njihove boli i pomoć ako ikako mogu. Ti postradali mora da očute i promjenu stanja i blagodati, inače će pasti u očaj i pripušteni samim sebi, biti će onaj dio građanstva, koji će zamrziti na sve one, koji imaju, a neće da mu pomognu.

Neki građani nemaju smisla za takove potrebe, dapače su prema tim stradalničkim obiteljima ne- uvidavni i u nekim slučajevima neprijateljski raspoređeni, kao da

ne pripadaju našem narodu, kao da su oni počinili neki zločin, radi koga su bili internirani i kao da nijesu imali na duši jedini grijeh: što su bili dobri Hrvati i krv naše krvi.

To je veliko zlo!

Upozoravaju se svi oni koji tako postupaju i izlučuju te potrebne obitelji iz zajednice brige i ljubavi, da će se oni sami izlučiti iz svake skrbi i obzira vlasti i naroda!

To stanje neće vječno trajati, čim općina dobije hrane i druga potrebna sredstva, sve će se povratiti onima, koji su stradalnicima pomogli, ali za ovo najteže vrijeme neka svatko pokaže svoje dobro srce i svoju pomoć kako može.

Budimo svi na okupu u ljubavi za naš narod, cijeli grad neka bude jedna fronta, fronta pomoći onim našim ljudima, koji stradaju i neće biti toliko jada i nevolje. A oni koji nemaju da pomognu u zemaljskim dobrima, neka priskoče savjetom, solidarnošću i ljubavlju, neka uplivaju na one koji mogu, i tako stvore lanac dužnosti u koji će morati svi ući.

Budimo dobri i milosrdni ljudi, u tome je jezgra dužnosti današnjice svima i svakome!

• *London:* Nakon tromjesečne šutnje London javlja, da je avionska nesreća bivšeg poljskog generala Sikorsky kod Gibraltara prouzrokovana usred kvara na volanu u zrakoplovu. Na ovaj način htio bi „Secret Service“ da odbaci sa sebe bilo kakvu krivicu.

Tokio: Sutra se sastaje Japanski kabinet na jednu vanrednu sjednicu uslijed riješavanja pitanja sakupljanja svih snaga.

New York. Berba pamuka u Sjedinjenim državama nije mogla, uslijed manjkavosti radnih snaga, biti u cjelosti izvršena.

Izdajnik Badoglio huškao je u jednom krugovalnom govoru italijanski narod na vođenje banditskog rata.

Uslijed prijelaza iz ljetnog u normalno vrijeme biće na 4 listopada u 3.00 h ujutro svi časovnici za 1 sat pomaknuti unatrag.

Znak uzbune sirenom

Da se gradjanstvo upozori na blizinu neprijateljskih aviona, davati će se ponova znak uzbune sirenom. Na uzbunu će sirena dati šest kratkih znakova uzastupce, dočim znak da je uzbuna prestala, dati će sirena jednim dugim zviždukom, kao što je bilo i dosada. Gradjanstvo se nadalje upozorava na propise koji su i do sada vršeni pri uzbuni, kako se gradjani moraju odmah zakloniti u obližnje zaklonište ili kućnu

vežu, ako se nadju van svoje kuće; oni koji su kod svoje kuće moraju se zakloniti u podrum-zakloništa koji su im odredjeni, a ako ti nijesu još uredjeni, onda u prizemne prostorije zgrada gdje stanuju. Isto tako se upozoravaju vozila svake vrsti koja se nadju na putu prigodom uzbune, da kola zaustave uz kraj i da se drže propisa koji su poznati iz dosadašnjih naredjenja.

U koja zakloništa će se zakloniti pojedini predjeli grada, neka se gradjani propitaju kod tehničkog odjela općine, ili ako mogu sami da taj predjel ograniče na jedno stanovito zaklonište, neka to učine u sporazumu sa dotičnim povjerenicima zgrada koji su na svoje vrijeme bili imenovani. Više puta dobra volja i briga za sugradjane može pomoći više, nego li sve instrukcije. Teško je svima dobiti sve detaljne obavijesti, pa neka povjerenici kuća jednog rejona provide najshodnije.

Traže se osobe za pomorstvo

Njemačko Vojno Zapovjedništvo traži da se prijave kao dobrovoljci sva ona lica koja bi bila spretna u službi za pomorstvo, ili za ratnu mornaricu, ili za obalnu artiljeriju. U prvom redu dolaze u obzir bivši jugoslavenski podoficiri, a onda ostali mornari. Prijaviti se na Vojnu Komandaturu (zgrada bivšeg Sreskog Načelstva).

Zaštita od napadaja iz zraka

Po nalogu Njemačkog Vojnog Zapovjedništva, moraju se staviti pučanstvu na raspoloženje kao zakloništa svi podrumi koji se iole mogu u tu svrhu upotrebiti. Općinski tehnički ured obilazi gradom da popiše sva ta zakloništa. Ista zakloništa (podrumi) biti će provideni sa tablicom, da se mogu upotrebiti, te će tablice označivati i broj osoba koje se mogu u iste zakloniti.

Isto tako se pozivaju svi vlasnici kuća, da u svojim dvorištima, ili baščama, izgrade jednostavne duboke cik-cak jarkove kao zakloništa za slučaj potrebe.

Radom se mora odmah započeti, a glede troška neka se po izradi obrate na Općinu.

Oglas

Svi stranci t. j. pripadnici drugih općina koji se iz bilo kojeg razloga nalaze sada u Sibeniku, imaju se prijaviti Predstojništvu Redarstva II. kat soba br. 3 radi evidencije.

Sibenik, 22. IX. 1943.

Ing. Ljubić

Oglas

Vlasti su poduzele stroge mjere u gradu da se suzbije tajna prostitucija. Određen je nadzor, lječnički pregled i izdavanje knjižica svim tim djevojkama, koje se imaju prijaviti Redarstvu u najkraćem roku.

Saopćenje:

U Sibeniku mogu biti upotrebljeni od strane civilnog stanovništva, uz prikaz iskaznice sa potvrdom mjesnog njemačkog Vojnog Zapovjedništva, samo slijedeći putevi koji vode iz grada

1. Cesta za Skradin
2. Put za Kamenar
3. Cesta za Split
4. Cesta za Zablac
5. Cesta kraj tvornive „La Dalmatienne“.

Tko bude pokušao na kojem drugom mjestu napustiti ili ući u grad, izlaže se opasnosti da bude strijeljan.

Mjesno Zapovjedništvo — Sibenik
Traži se

Dobrovoljno pomoćno osoblje

za unutrašnju službu Njemačkih Oružanih snaga. Pored odijevanja i konačišta dobivaju ovi dobrovoljci dnevnu opskrbu i suviše još 20 kuna na dan.

Prijave prima Redarstvo.

Sibenik, 17-IX 1943.

Njemački Zapovjednik

Povratnik iz internacije.

Jedan je Solinjanin jučer došao u Sibenik pješke iz Rijeke. Njega su otpustile talijanske vlasti iz internacije u Alatri i odmah je prosljedio islo pješke za Sofin.

Nezavisna Država Hrvatska

Predstojništvo redarstva, Sibenik

Sibenik, 19. rujna 1943.

Trgovcima i preprodavacima na znanje!

U interesu javnog reda i mira i normaliziranja gospodarskih prilika u gradu, ovo Predstojništvo redarstva na temelju čl. 66, 67, 69 Zakona o unutrašnjoj upravi izdaje slijedeću:

N A R E D B U

1. Sve cijene životnih namirnica, rukotvorina i ostalih trgovačkih predmeta, nabavljenih prije dana 8. IX. o. g. ostaju nepromjenjene, to jest u visini cijena koje su postojale istog datuma. Eventualne povišice dozvolit će prehrambeni ured uz redovitu molbu. Cijene voću i povrću biti će vidno istaknute svakog dana na glavnoj tržnoj tabli sa strane vlasti.

2. Zabranjuje se nagomilavanje životnih namirnica u svrhu špekulacije. Stavljaju se u dužnost trgovcima da ograniče prodaju i spriječe kupnju većih količina robe.

3. Zabranjuje se na mjesnoj tržnici kupovati životne namirnice i ostalu robu radi prodaje na istom mjestu prije 10 sati, a isto tako zabranjuje se kupovati na putu životne namirnice u svrhu preprodaje od lica, koja ih nose na trg.

4. Cijene pojedinim predmetima moraju i na dalje biti istaknute na vidnom mjestu.

5. Sve trgovačke i ugostiteljske radnje moraju strogo poštivati dosadašnji redarstveni dobnik.

Prekršitelji ove naredbe kaznit će se policijski od 100 do 3000 Lira novčane globe (odnosno odgovarajući iznos u kunama) i od 1 do 30 dana zatvora.

Ova naredba stupa na snagu odmah po oglašenju.

Predstojnik redarstva:

ing. Ljubić

Novčarstvo:

Ponovo se stavlja do znanja da je platežno sredstvo hrvatske kune kurs izmjene kune u odnosu prema talijanskoj liri:

1 Lira = 2,50 kuna

Pored kune ostaje u prometu i talijanska lira do daljnjeg naredjenja.

Ustručavanje primanja hrvatske kune smatraće se sabotazom i biće kažnjavano.

Pojednostavljenje rada

Da bude građanima udobnije otpremanje raznih poslova sa općinom općinski odbor je odredio, da se svi gradski uredi do sada raštrkani u raznim zgradama mogući koncentrišu u glavnoj općinskoj zgradi na obali.

Općina će o tome još izvjetiti Gradansko i objaviti s obe pojedinih odijeljenja.

Tisak PUČKE TISKARE - Sibenik